

SADER LIEPA AR OZOLU

Deja 12 meitām un 8 puišiem
V. Ozola horeogrāfija un apraksts,
R. Šteina mūzika

Deja veidota pēc latviešu folkloras motīva par trim māsām. No katrām trim meitām viena ir «jaunākā māsa». Astoņām meitām (ligavām) galvā ir Jelgavas novada līgavas vainags ar galvas autu, četrām (pēc auguma mazākajām) meitām galvā ziedu vainadziņi. Meitām vēlams pagarināts tērps. Dejotājiem var būt arī cita novada tēri, tikai jāievēro attiecīgais grupējums.

Dejā nepieciešami astoņi svečturi (katrs ar trim svecēm), kuros iemontētas baterijas, kas dod gaismu svecēm.

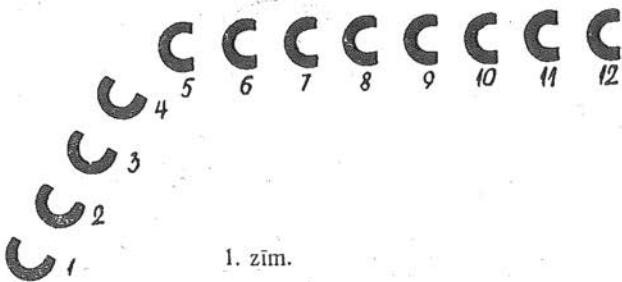
Dejotāju novietojums

Dejotāji nostājas skatuves labās puses dibenplāna kulisēs cits aiz cita. Dejas pirmos trīs gājienus izpilda tikai meitas, ceturtajā gājienā dejā iesaistās arī puiši.

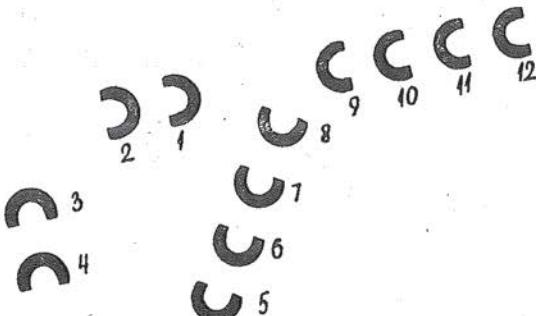
PIRMAIS GĀJIENS

Uznāciens
Mūzikas 1.a daļa (1.—12. t.)

- 1.—4. t. No skatuves labās puses dibenplāna kulisēm ar 1. kustību, sākot ar labo kāju, katrā taktī pa vienai iznāk pirmās 4 meitas (1. zīm.). Rokas gar sāniem.
- 5.—8. t. Pirmās 4 meitas virzās gar skatuves kreiso malu. Pēc tam divas meitas aiziet dibenplānā, divas — paliek kreisajā skatuves malā (2. zīm.). Vienlaikus no aizkulisēm katrā taktī pa vienai iznāk nākamās 4 meitas (2. zīm.).
- 9.—12. t. Pirmās 4 meitas pa pāriem izpilda «astoņnieku» (3. zīm.) — vispirms mainās vietām, ejot garām ar mugurām

1. zīm.

2. zīm.

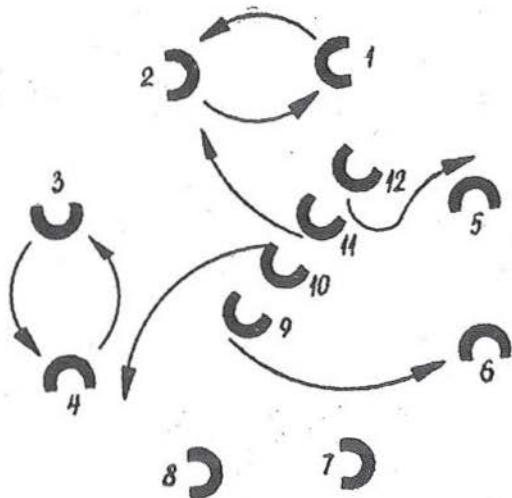
un virzot kreiso plecu pa priekšu, pēc tam, veidojot mazu aplīti, apgriežas pa labi un nākamajās 2 taktīs ar tādu pašu darbību atgriežas savās vietās. Otrās 4 meitas virzās gar skatuves priekšplānu, pēc tam divas aiziet skatuves labajā malā, divas paliek priekšplānā (3. zīm.).

No dibenplāna pa diagonāli iznāk 4 «jaunākās māsas».

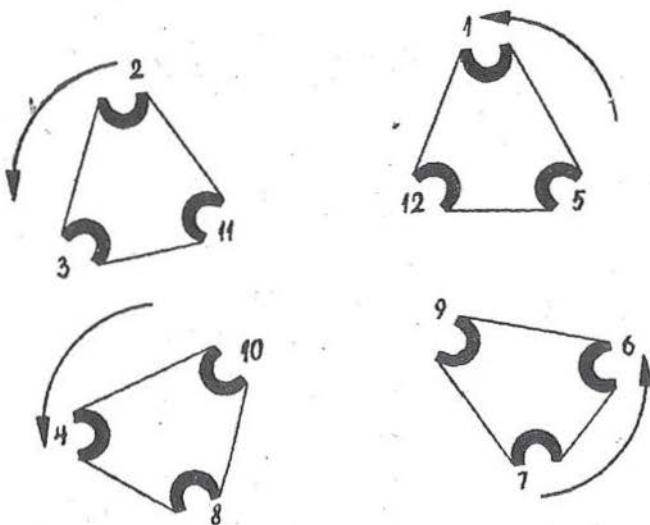
OTRAIS GĀJIENS

Mūzikas 1.b daļa (13.—24. t.)

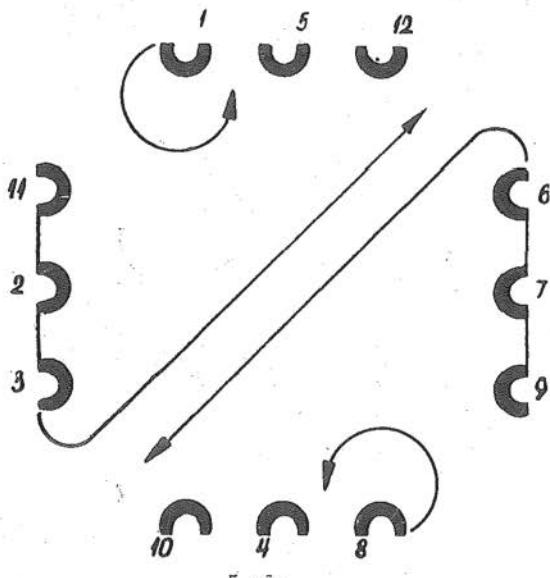
- 13.—14. t. Meitas, katrā skatuves stūri pa trim sadodot rokas dārziņos, virzās pa dejas ceļu (4. zīm.).
- 15.—16. t. 3., 1., 6. un 8. meita, virzoties pa dejas ceļu, izved dārziņus kopējā aplī (aizejot līdz nākamajam skatuves stūrim).
- 17.—18. t. 3. un 6. meita ved virknītes pa diagonāli (pretim nākošās meitas iet garām gar mugurām) uz pretējo skatuves stūri (5. zīm.).
1. un 8. meita ved stūros dārziņus pa dejas ceļu (5. zīm.).

3. zim.

4. zim.

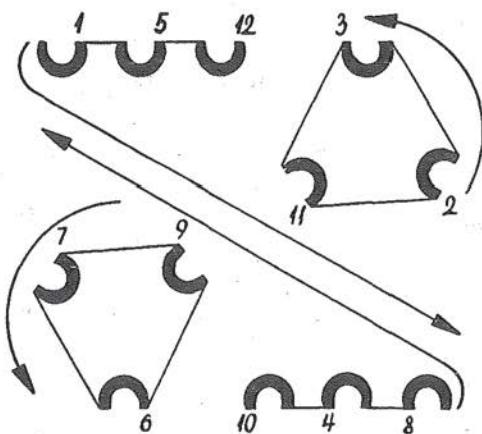
5. zīm.

- 19.—20. t. Pa diagonāli virknītes ved 1. un 8. meita, pārējās dejotājas griežas dārziņos (6. zīm.).
- 21.—22. t. Virknītes pa diagonāli ved 3. un 6. meita, pārējās griežas dārziņos (7. zīm.).
- 23.—24. t. Dejotājas pa trim griežas skatuves stūros dārziņos pa dejas ceļu, bet 12. t. beigās nostājas 8. zīmējumā norādītajās vietās.

TREŠAIS GĀJIENS

Mūzikas 1.a daļa (1.—12. t.)

- 1.—4. t. «Jaunākās māsas» griežas skatuves centrā dārziņā pa dejas ceļu.
Pārējās dejotājas pa pāriem skatuves stūros izdejo «astonnieku» (8. zīm.).
- 5.—6. t. 4., 7., 5. un 2. meita ar 1. kustību dodas uz centru, apejot aplīti, kā parādīts 9. zīmējumā. Kustību sāk ar labo kāju, kreiso plecu virzot pa priekšu.
Pārējās meitas pa pāriem skatuves stūros apiet viena otrai apkārt dejas ceļa virzienā ar kreiso plecu pa priekšu (9. zīm.) un atgriežas savās vietās.

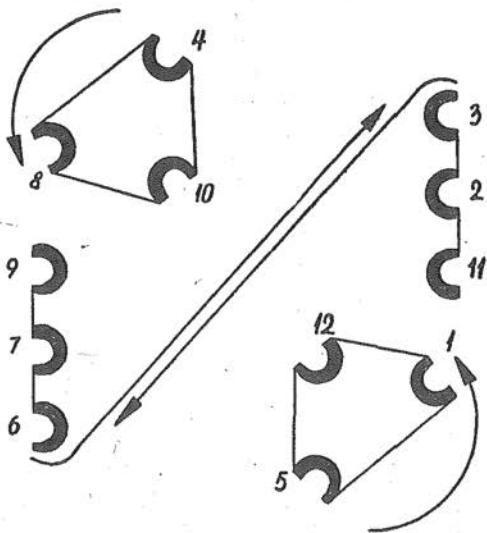

6. zīm.

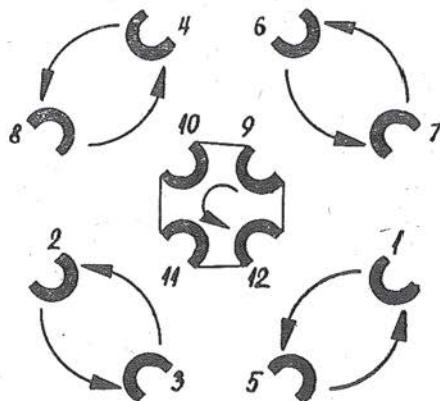
7.—8. t. Apejot aplīti pret dejas ceļu, uz centru dodas 8., 6., 1. un 3. meita (10. zīm.).

Pārējās dejotājas pa pāriem apiet viena otrai apkārt pret dejas ceļu, pa priekšu virzot labo plecu (10. zīm.).

9.—10. t. Dejotājas pa trim ar lejā sadotām rokām, virzoties, kā parādīts 11. zīmējumā, iziet kopējā diagonālē.

7. zīm.

8. zīm.

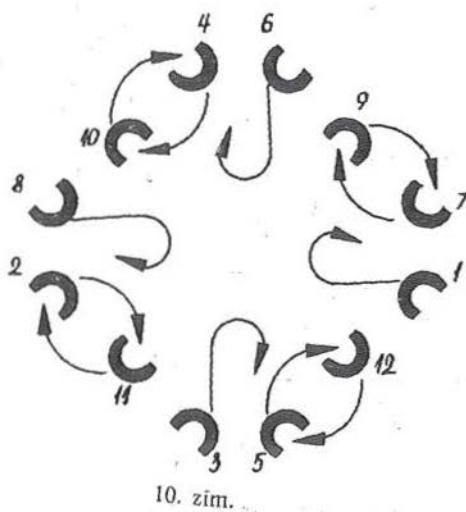
11.—12. t. «Jaunākās māsas» dodas uz skatuves labās malas priekšējo stūri (12. zīm.).

Pārējās dejotājas diagonālē apgriežas uz vietas pa labi.

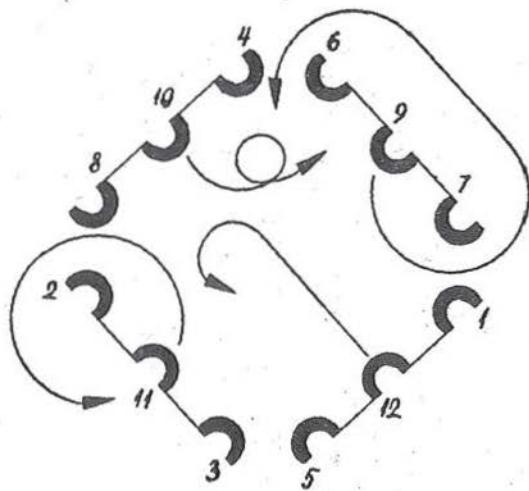
Piezīme. Visus trīs dejas gājienu izpilda ar 1. kustību, sākot ar labo kāju.

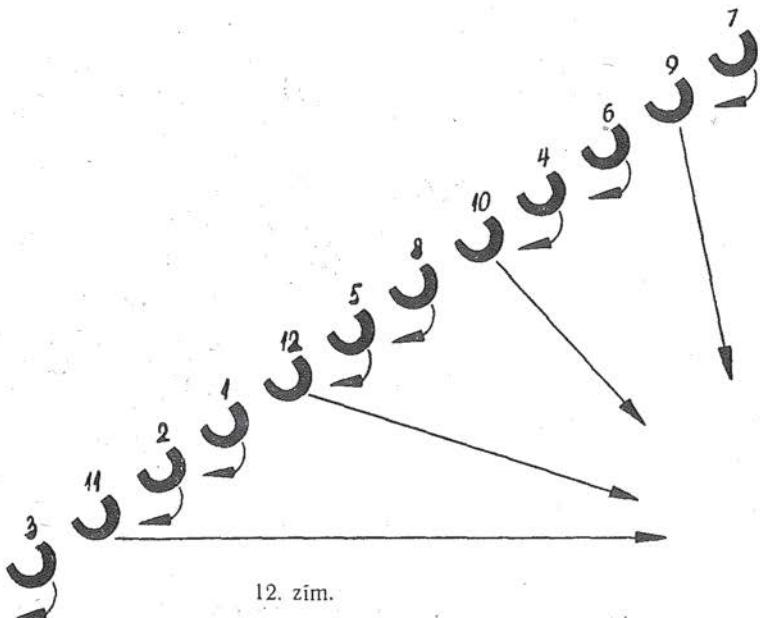
9. zīm.

10. zim.

11. zim.

12. zīm.

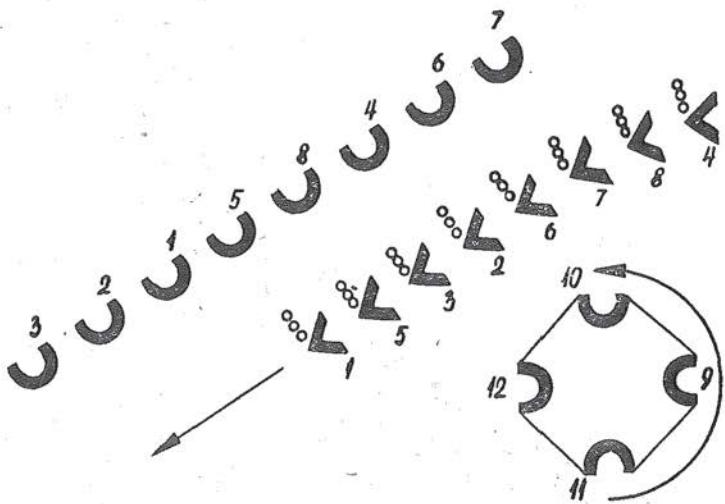
CETURTAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa (1.—16. t.)

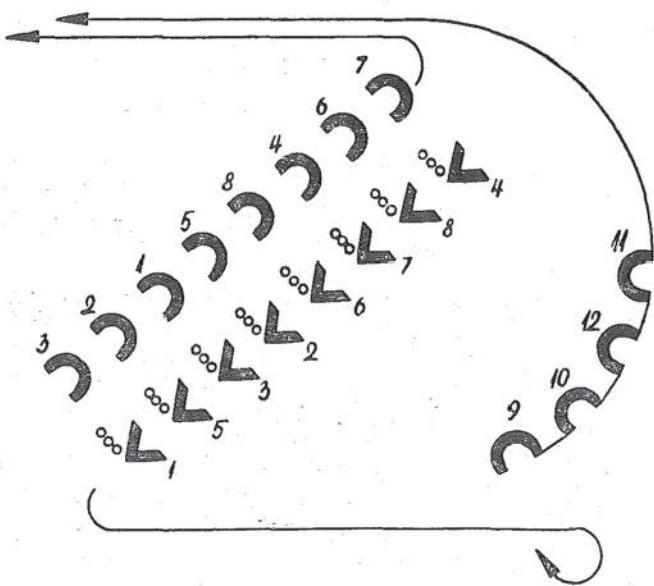
1.—8. t. No skatuves labās malas pēdējās kulises iznāk puiši, virzoties pa diagonāli, kā parādīts 13. zīmējumā, ar 2. kustību un sākot ar kreiso kāju. Puiši iznāk pa diviem viens aiz otra ik pēc divām mūzikas taktīm, labajā rokā tur paceltu svečturi, kreisā roka sānos.

Pirmās 8 meitas stāv diagonālē uz vietas, rokas gar sāniem. «Jaunākās māsas» sadod rokas dārziņā un, sākot ar labo kāju, ar 2. kustību virzās pa dejas ceļu (13. zīm.).

9.—16. t. Puiši, sākot ar kreiso kāju, ar 2. kustību virzās gar priekšplānu uz skatuves labo malu, bet 15. un 16. takts laikā apgriežas uz vietas pa labi (14. zīm.). Pirmās 8 meitas ar 2. kustību, sākot ar labo kāju, dodas uz skatuves dibenplāna kreiso malu. Ved 7. meita (14. zīm.), rokas gar sāniem. Meitām gaita slīdoša, ligana salīdzinājumā ar puišiem, kuri 2. kustību izpilda atsperīgi, it kā kāpjot. «Jaunākās māsas», sadevušas rokas virknītē, virzās uz dibenplānu aiz pirmajām 8 meitām (14. zīm.).

13. zīm.

14. zīm.

PIEKTAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa (1.—16. t.)

1.—4. t. Puiši, pagriezušies ar skatienu uz dibenplāna pusī, sadod paceltās rokas (ar kreiso roku pieķeras pie blakusstāvošā puiša labās rokas, kurā ir svečturis) un ar 2. kustību virzās uz dibenplāna pusī (15. zīm.).

Pirmās 8 meitas ar 2. kustību nāk zem puišu paceltajām rokām uz priekšplānu, meitām rokas gar sāniem.

«Jaunākās māsas» virknīlē sadotās rokās dibenplānā izpilda 3. kustību pa labi un pa kreisi.

5.—8. t. Pirmās 8 meitas pa četrām sadod rokas virknītēs un, virzoties uz skatuves malām, veido dārziņus (16. zīm.).

«Jaunākās māsas», nācot pa divām pa skatuves vidū uz priekšu, virzās, kā parādīts 16. zīmējumā.

Puiši virzās, kā parādīts 16. zīmējumā, pēc tam 4., 7., 2. un 5. puisis svečturi pārņem kreisajā rokā.

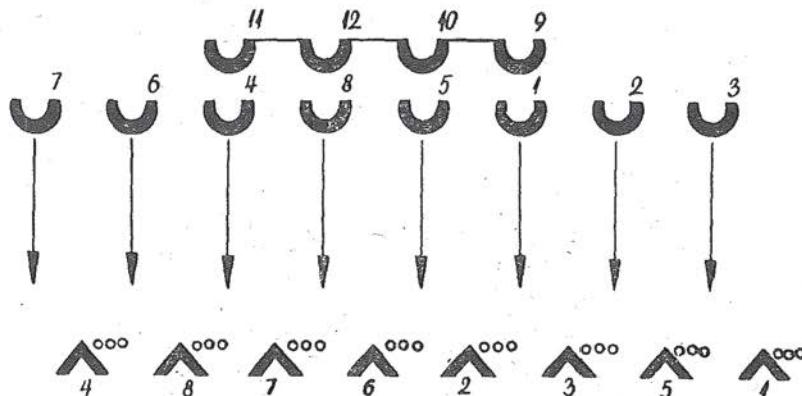
9.—14. t. Pirmās 8 meitas ar 2. kustību virzās skatuves priekšplānā divos dārziņos (17. zīm.).

Katra «jaunākā māsa» ar diviem puišiem veido dārziņu un virzās, kā parādīts 17. zīmējumā (katrs dārziņš apgriežas pus-otras reizes). Meita katru roku tur pie cita svečtura.

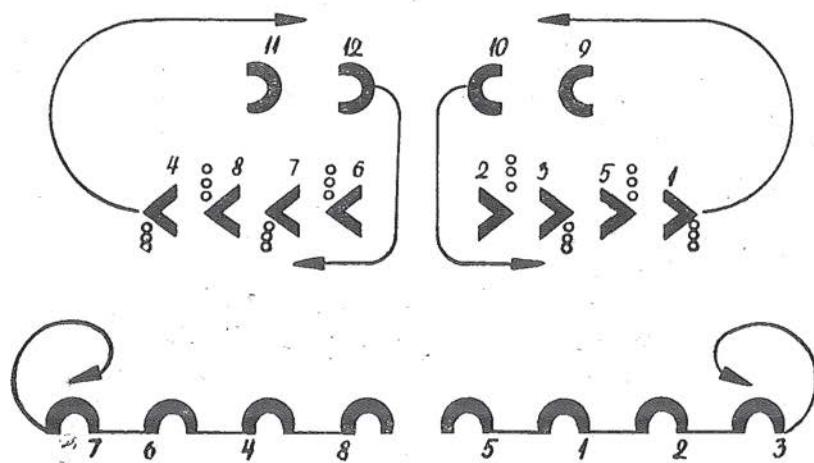
15.—16. t. Pirmās 8 meitas izveido skatuves malās līnijas (18. zīm.; izved 7. un 3. meita).

«Jaunākās māsas», atrodoties dibenplānā, pārņem no puišiem katrā rokā vienu svečturi.

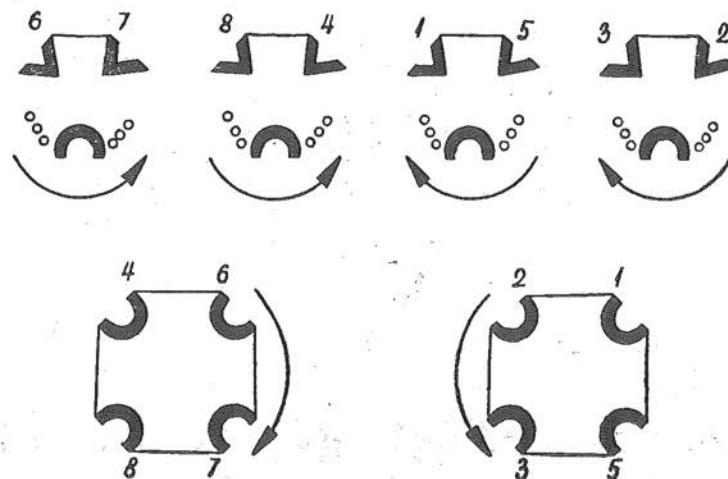
Puiši nostājas, kā parādīts 18. zīmējumā.

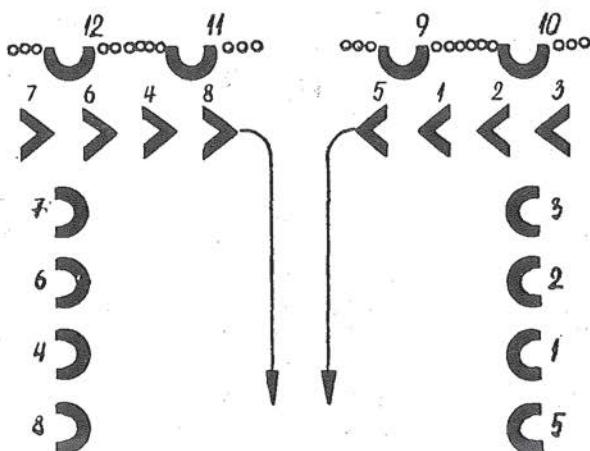
15. zīm.

16. zīm.

17. zīm.

18. zīm.

SESTAIS GĀJIENS

Mūzikas 1.a daļa (1.—12. t.)

1.—2. t. Puiši ar 1. kustību, sākot ar labo kāju, pāros dejo pa skatuves vidu uz priekšplānu (ved 8. un 5. puisis; 18. zīm.). Meitas stāv uz vietas.

3.—4. t. Puiši dejo katrs pie savas partneres.

«Jaunākās māsas», turot katrā rokā svečturi, cita aiz citas dejo pa skatuves vidu uz priekšplānu (19. zīm.).

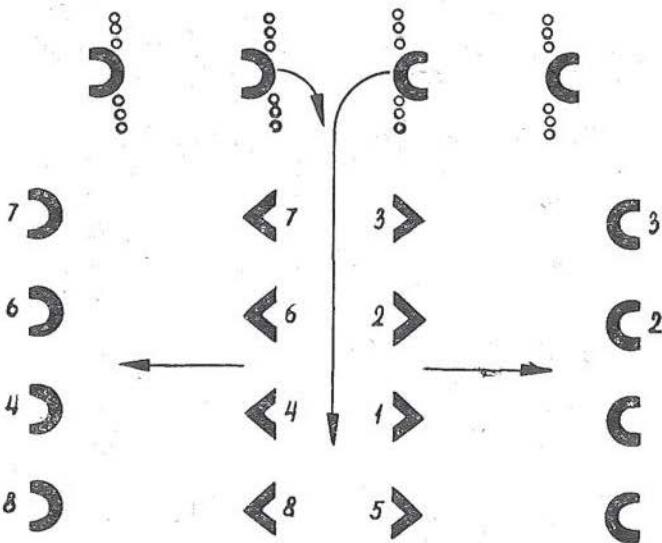
5. t. Puisis sniedz partnerei labo roku.

«Jaunākās māsas», stāvot cita aiz citas skatuves centrā, pacel svečturus augstāk, skatiens pa labi.

6. t. Meitas pasniedz savam partnerim labo roku. «Jaunākās māsas» nolaiž svečturus zemāk, skatiens pa kreisi.

7.—8. t. Puiši ar kreiso roku apņem meitās ap vidu, labās sadotās rokas pacel sānis uz priekšu, un tādā satvērienā dejotāji apgriežas pa pāriem uz vietas pret dejas ceļu. Apgrīzienu beidzot, pāri atrodas ar skatienu pret dejas ceļu (20. zīm.). «Jaunākās māsas» svečturus vēlreiz pacel un nolaiž.

9.—12. t. «Jaunākās māsas», virzoties, kā parādīts 21. zīmējumā, izved dejotāju pārus apli (aiz katras jaunākās meitas virzās divi pāri).

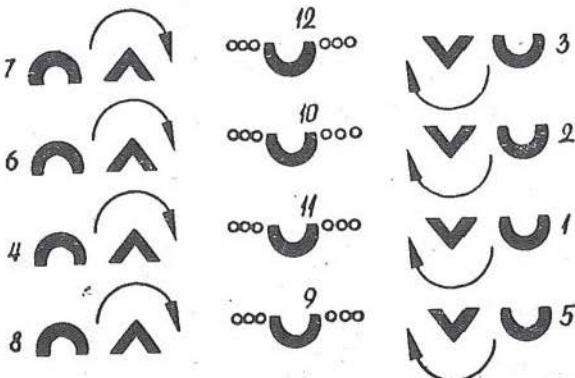
19. zīm.

SEPTITAIS GĀJIENS

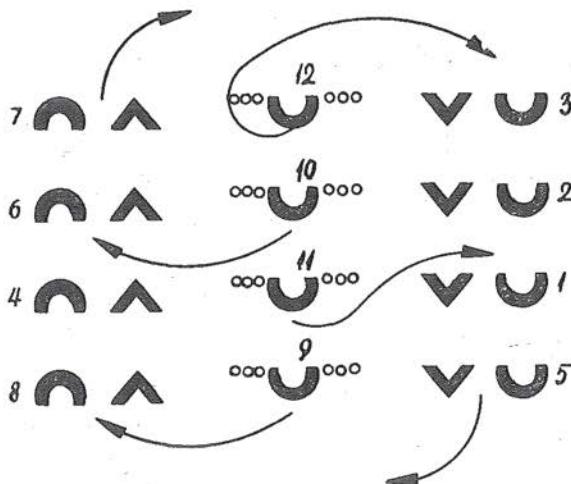
Mūzikas 1.b daļa (13.—24. t.)

13.—14. t. «Jaunākās māsas», ieejot skatuves vidū, iekšējā aplītī virzās pa dejas ceļu, svečturus tur nolaistās rokās centrā (22. zīm.).

Pāri, nemainot satvērienu un sākot ar labo kāju, ar 1. kustību virzās ārējā aplī pret dejas ceļu (22. zīm.).

20. zīm.

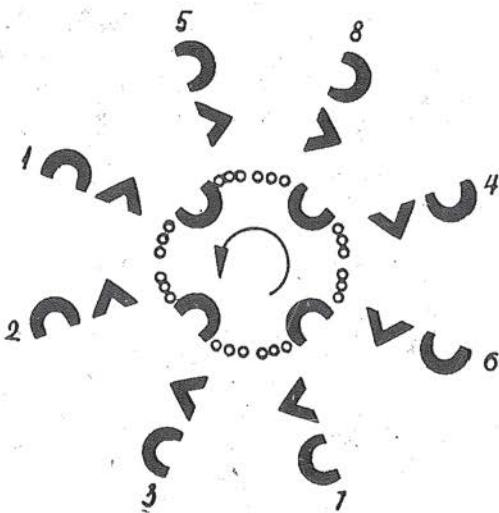
21. zīm.

15.—16. t. «Jaunākās māsas», centrā paceļot svečturus un pāgriežoties pa labi, virzās aplīti pa dejas ceļu ar muguru pret centru.

Pāri apgriežas uz vietas pretēji dejas ceļa virzienam.

17.—20. t. Dejotāji atkārto 1.—4. t. darbības.

21.—24. t. «Jaunākās māsas», izejot katra savā skatuves stūrī un turot svečturus paceltus, griežas uz vietas pret dejas ceļu (pa labi $3\frac{1}{2}$ reizes).

22. zīm.

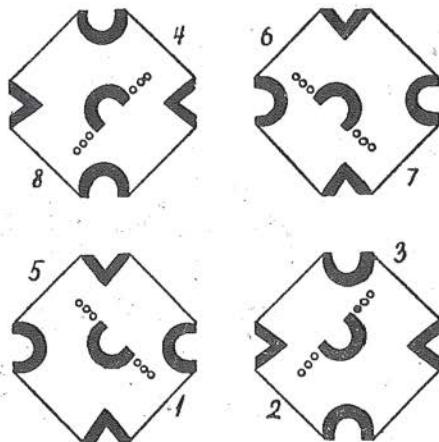
Pārējie dejotāji pa diviem pāriem katrā skatuves stūri dārziņos virzās pa dejas ceļu ap «jaunākajām māsām» (23. zīm.; dārziņš apgriežas pusotras reizes).

Gājiena beigās pāru dejotāji nostājas aplī, kā parādīts 24. zīmējumā, rokas izstieptas sānis. «Jaunākās māsas» iejet skatuves centrā un nostājas zvaigznītē (svečturi, kas atrodas labajā rokā, — centrā).

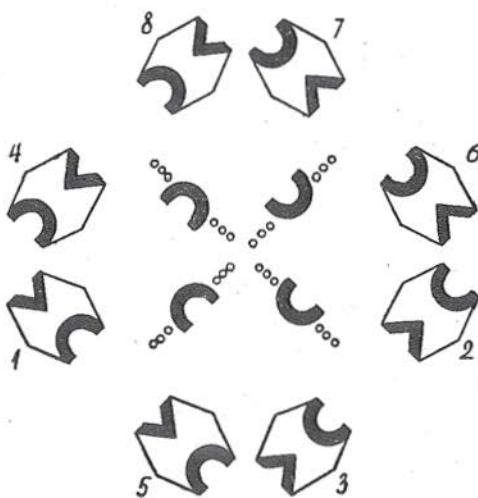
A S T O T A I S GĀ J I E N S

Mūzikas 2. daļa (1.—16. t.)

- 1.—4. t. Pāru dejotāji izpilda 3. kustību vispirms uz centru (puiši sāk ar kreiso, meitas — ar labo kāju), pēc tam, virzoties no centra uz āru, puiši nostājas ar muguru pret centru.
«Jaunākās māsas» ar 2. kustību virzās centrā pret dejas ceļu, veidojot zvaigznīti; labās rokas (centrā) paceltas, kreisās — nolaistās.
- 5.—8. t. Pāru dejotāji ar 4. kustību virzās aplī pa dejas ceļu (puiši sāk ar kreiso, meitas — ar labo kāju).
«Jaunākās māsas» ar 2. kustību turpina centrā virzīties pret dejas ceļu, tikai šoreiz labās rokas ar svečturi nolaiž, kreisās — pacel.
- 9.—12. t. Pāri ar 5. kustību virzās pa dejas ceļu (puisis sāk ar kreiso, meita — ar labo kāju).
«Jaunākās māsas» atkārto 1.—4. t. darbības.

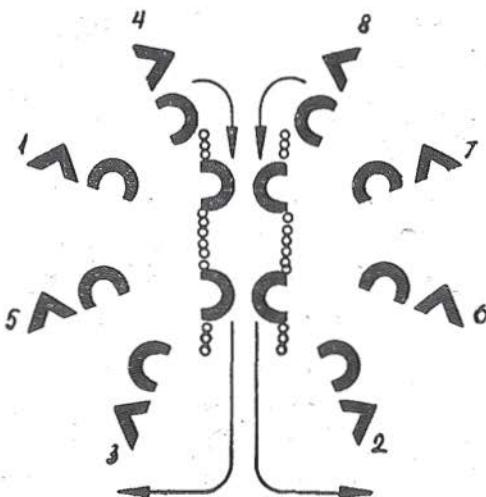
23. zīm.

24. zīm.

13.—16. t. Dejotāji atkārto 5.—8. t. darbības.

Gājiens beigās pāru dejotāji nostājas, kā parādīts 25. zīmējumā, — ar skatienu uz dibenplāna pusī, iekšējās rokas sadotas, ārējās — sānos, puiši apla ārpusē. «Jaunākās māsas» nostājas ar skatienu uz skatuves vidū (25. zīm.).

25. zīm.

DEVITAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa (1.—16. t.)

1.—4. t. Pāru dejotāji ar 5. kustību, sākot ar ārējo kāju, virzās pa diviem pāriem no skatuves dibenplāna vidus uz priekšplānu (25. zīm.).

«Jaunākās māsas», turot svečturus paceltus, ar 2. kustību pa divām dejo uz priekšplānu, pēc tam uz skatuves malām un pagriežoties nostājas, kā parādīts 26. zīmējumā.

5.—8. t. Pāru dejotāji ar 5. kustību turpina virzīties uz priekšplānu, veidojot divas pāru kolonnas.

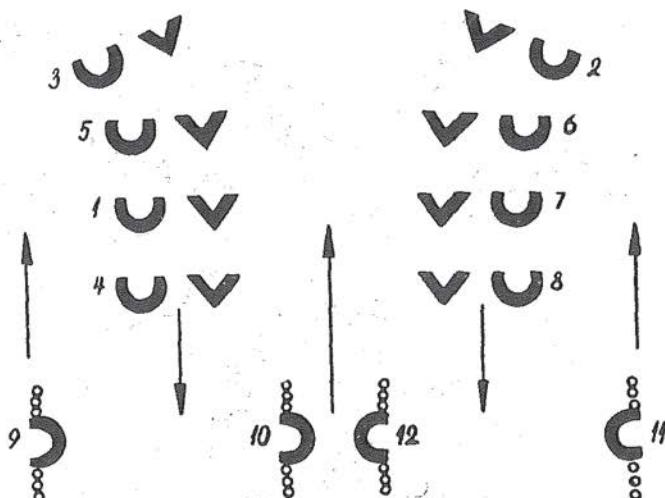
«Jaunākās māsas» ar 2. kustību dejo uz dibenplānu (26. zīm.).

9.—12. t. Pāru dejotāji, nostājušies, kā parādīts 27. zīmējumā, izpilda 3. kustību vispirms uz skatītāju pusī, pēc tam uz dibenplāna pusī.

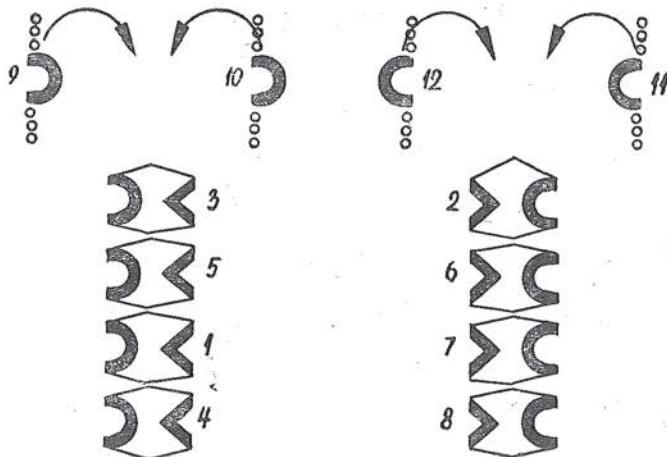
«Jaunākās māsas» turpina virzīties uz dibenplānu (27. zīm.) un 12. t. beigās nostājas, kā parādīts 28. zīmējumā.

13.—16. t. Pāru dejotāji izpilda katrs atsevišķi 3. kustību — partneri vispirms attālinās, pēc tam tuvinās, rokas sānos (28. zīm.).

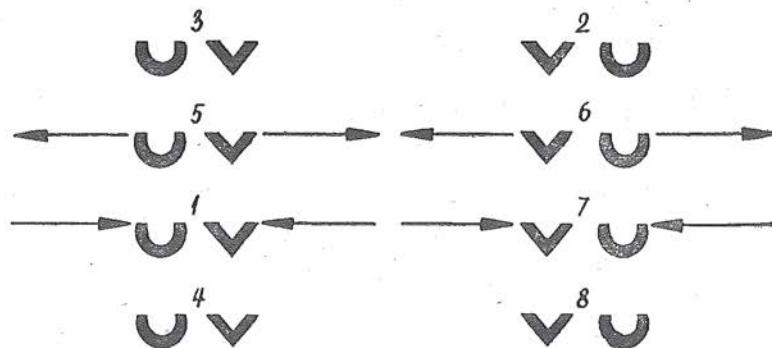
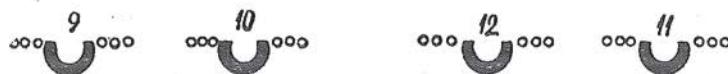
«Jaunākās māsas», atrodoties dibenplānā vienā līnijā, arī izpilda priekšā esošo pāru darbības.

26. zīm.

27. zīm.

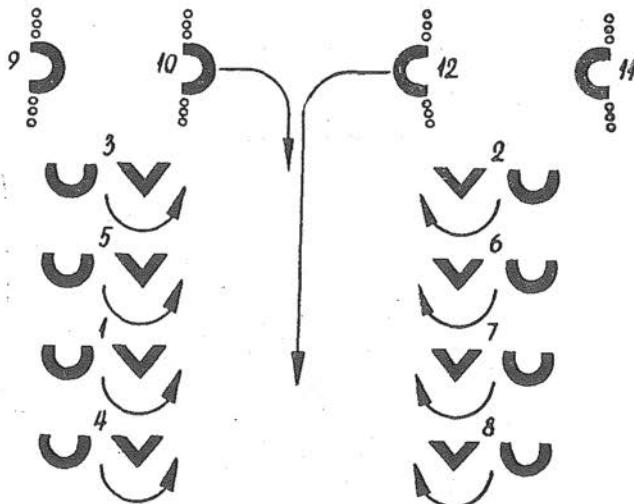
28. zīm.

D E S M I T A I S G Ā J I E N S
Mūzikas 1.a daļa (1.-12. t.)

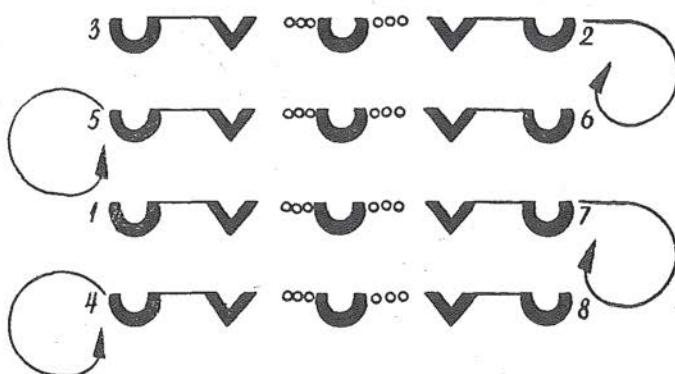
1.—2. t. Puiši pasniedz partnerei labo roku un ar 1. kustību griežas uz vietas (visi sāk ar labo kāju), vedot sev apkārt meitas, kā parādīts 29. zīmējumā.

«Jaunākās māsas» cīta aiz citas pa skatuves vidu virzās uz priekšplānu (29. zīm.).

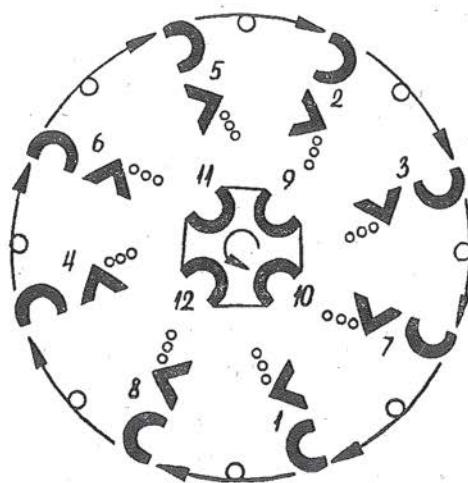
- 3.—4. t. Dejotāji, izveidojot līnijas, kā parādīts 30. zīmējumā, un sadodot rokas, izpilda kustību pret skatītājiem (svečturus pacelot), pēc tam uz dibenplāna pusi (svečturus nolaižot).
4. t. beigās puiši pārņem no «jaunākajām māsām» svečturus savās rokās.
- 5.—8. t. Dejotāji, virzolies ar 1. kustību (visi sāk ar labo kāju), kā parādīts 30. zīmējumā, veido skatuves stūros dārziņus.
8. t. beigās «jaunākās māsas» atrodas skatuves centrā. Pāru dejotāji nostājas ar skatienu dejas ceļam pretējā virzienā (puiši apļa iekšpusē), iekšējās rokas sadotas. Tie četri puiši, kuriem svečturus bija kreisajā rokā, pārņem to labajā.
- 9.—10. t. Puiši, vadot meitas pie savas kreisās rokas, ar 1. kustību virzās pret dejas ceļu (ar labajā rokā pacelto svečturi rāda meitai ceļu).
- «Jaunākās māsas» virzās centrā dārziņā pa dejas ceļu.
11. t. Pāru dejotāju meitas, atlaižot ar puišiem sadoto roku un turpinot virzīties pret dejas ceļu, apgriežas pa labi (31. zīm.). Puisis rāda meitai ceļu, kreisā roka sānos.
12. t. Meita uzliek labo roku uz partnera labās rokas pie svečtura. Puisis ar labo roku aptver meitu ap vidu. «Jaunākās māsas» turpina virzīties dārziņā pa dejas ceļu.

29. zīm.

30. zīm.

31. zīm.

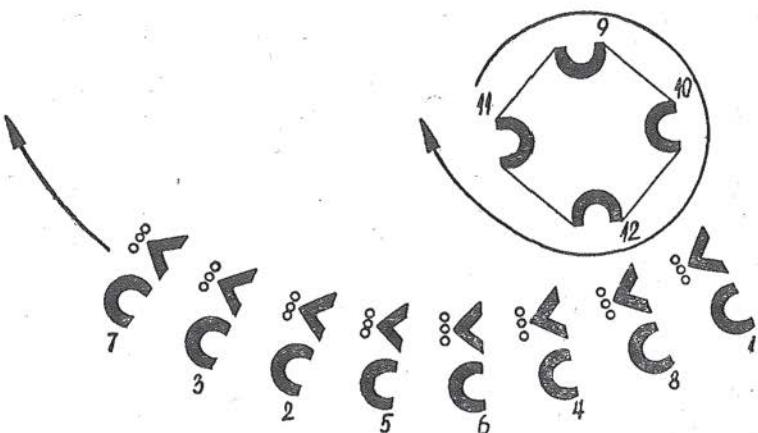
VIENPADSMITAIS GĀJIENS

Aizgājiens

Mūzikas 1.b daļa (13.—24. t. un 20.—24. t.)

13.—16. t. Pāru dejotāji divās taktīs ar 1. kustību virzās pret dejas ceļu, pēc tam, satvērienu nemainot, apgriežas uz vietas pretēji dejas ceļa virzienam (pa labi).

«Jaunākās māsas», pagriežoties ar muguru pret centru, virzās dārziņā sadotās rokās pret dejas ceļu.

32. zīm.

- 17.—20. t. Pāru dejotāji atkārto 13.—16. t. darbības.
«Jaunākās māsas» centrā maina virzienu (ar muguru pret centru).
- 21.—24. t. X 2. Pāru dejotāji, virzoties pret dejas ceļu (bez apgrieziena), cits aiz cita aiziet skatuves kreisās malas kulisēs. Puišiem skatiens uz partneri, meitām skatiens uz priekšu; abi tur svečturi paceltu sev priekšā (32. zīm.).
«Jaunākās māsas», pagriežoties ar skatienu uz centru un virzoties strauji dārziņā pret dejas ceļu (augums atliekts, galva pa kreisi), arī aizdejo skatuves kreisās malas kulisēs.

KUSTĪBU APRAKSTS

1. kustība

Kustību izpilda vienā taktā. Taktsmērs — 3/4.

Uz «viens-» — solis uz priekšu ar labo kāju uz puspēdas.

Uz «-i» — solis uz priekšu ar kreiso kāju.

Uz «divi» — solis uz priekšu ar labo kāju.

Uz «trīs» — solis uz priekšu ar kreiso kāju.

Pēc tam nākamajā taktā kustību turpina, atkal sākot ar labo kāju. Gaita plūstoša, visi soļi vienāda garuma.

2. kustība

Izpilda divās taktās. Taktsmērs — 2/4.

1. t. Uz «viens-» — solis uz priekšu no maza pietupiņa ar labo kāju uz puspēdas.

Uz «-i» — pievilciena solis ar kreiso kāju (kreiso pieliek pie labās).

Uz «di-vi» — solis uz priekšu ar labo kāju.

2. t. Divi soļi uz priekšu, sākot ar labo kāju.

Nākamajās divās taktīs kustību turpina, sākot ar kreiso kāju. Puiši kustību izpilda enerģiskāk, meitas — plūstošāk, bez asa kāju pierāviena.

3. k u s t ī b a

Kustību izpilda divās taktīs. Mūzikas taktsmērs — 2/4.

1. t. Uz «viens-» — solis sānis ar labo kāju.

Uz «-i» — kreiso kāju pieliek pie labās.

Uz «di-vi» — solis sānis ar labo kāju.

2. t. Uz «viens» — solis sānis pa labi ar kreiso kāju, krustojot priekšā labo kāju. Augumu noliec pa kreisi.

Uz «divi» — labo kāju pieliek pie kreisās.

Kustību turpina, sākot ar kreiso kāju un virzoties pa kreisi.

4. k u s t ī b a

Kustību izpilda četrās taktīs. Taktsmērs — 2/4.

Izejas stāvoklis — dejotāji stāv pa pāriem valša satvērienā, puiši ar muguru pret centru.

1. t. Uz «viens» — galopa solis sānis ar kreiso kāju (kreiso sānis, labo klāt).

Uz «divi» — solis sānis atpakaļ ar kreiso kāju, izpildot pus-apgriezenu pa labi.

2. t. Virzoties pa dejas ceļu ar diviem soļiem (kreisā, labā kāja), izpilda pilnu apgriezenu pa labi, puiši beidz ar skatienu uz centru.

3.—4. t. Kustību turpina, sākot galopa soli sānis ar labo kāju un izpildot pušotra apgriezenu pa labi. Dejotāji 4. t. beigās atkal atrodas kustības sākuma izejas stāvokli.

Kustību apraksts dots puisim. Meita kustību sāk ar labo kāju, apgriezienus kopā ar partneri pārī ari izpilda pa labi, bet sākot ar pretējo kāju.

5. k u s t ī b a

Kustību izpilda četrās taktīs. Taktsmērs — 2/4.

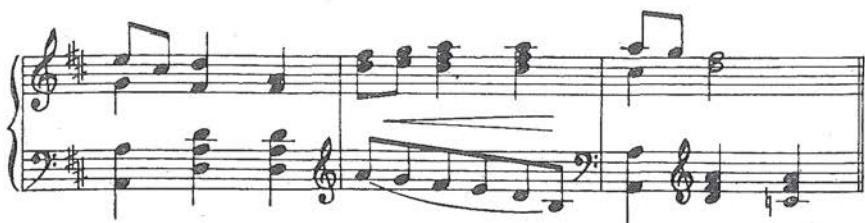
Izejas stāvoklis — dejotāji pa pāriem ar skatienu pa dejas ceļu. Meita puisim pie labās rokas, iekšējās rokas sadotas un izstieptas uz priekšu, brīvās rokas sānos.

1. t. Uz «viens» — solis uz priekšu ar kreiso kāju.
Uz «-i» — pievilciena solis uz priekšu ar labo kāju.
Uz «divi» — solis uz priekšu ar kreiso kāju.
2. t. Uz «viens» — solis uz priekšu ar labo kāju, vienlaikus izpildot pusapgriezienu pa labi (partnere pa kreisi); puisis sadod kreiso roku ar meitas labo roku.
Uz «divi» — solis atmuguriski (ar muguru pret dejas ceļu) ar kreiso kāju.
3. t. Izpilda 1. takts darbību, sākot ar labo kāju un virzoties atmuguriski.
4. t. Uz «viens» — solis atmuguriski ar kreiso kāju.
Uz «divi» — solis atmuguriski ar labo kāju, vienlaikus izpildot pusapgriezienu pa kreisi (partnere pa labi) un nostājoties atkal izejas stāvoklī.
Kustības apraksts dots puisim. Meita kustību sāk ar labo kāju un pagriezienus izpilda pretējā virzienā.
Dejotāji virzās pa pāriem pret dejas ceļu (puiši atrodas apla ārpuse): puiši kustību sāk ar labo kāju, meitas — ar kreiso.

SADER LIEPA AR OZOLU

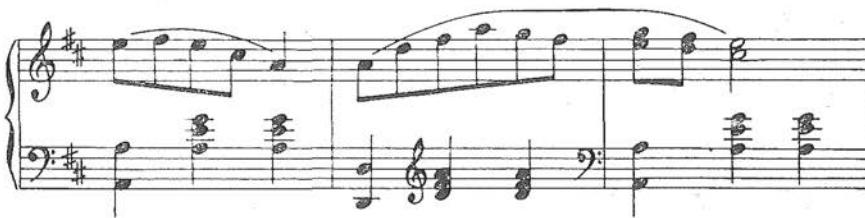
R. Šteinra mūzika

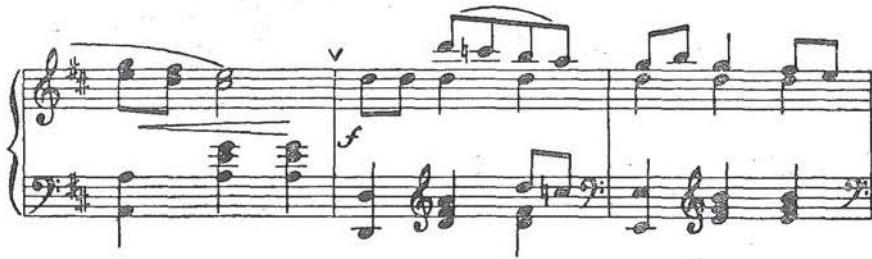
Ievads. Lēni, plūstoši

1. 2. b) *Kustigåk*

Musical score page 167, measures 7-9. The score continues with two staves. Measure 7 shows eighth-note patterns in the treble and bass staves. Measure 8 begins with a dynamic *mf*. Measure 9 shows eighth-note patterns in the treble and bass staves.

riten. Mérni átri (viegli)

